

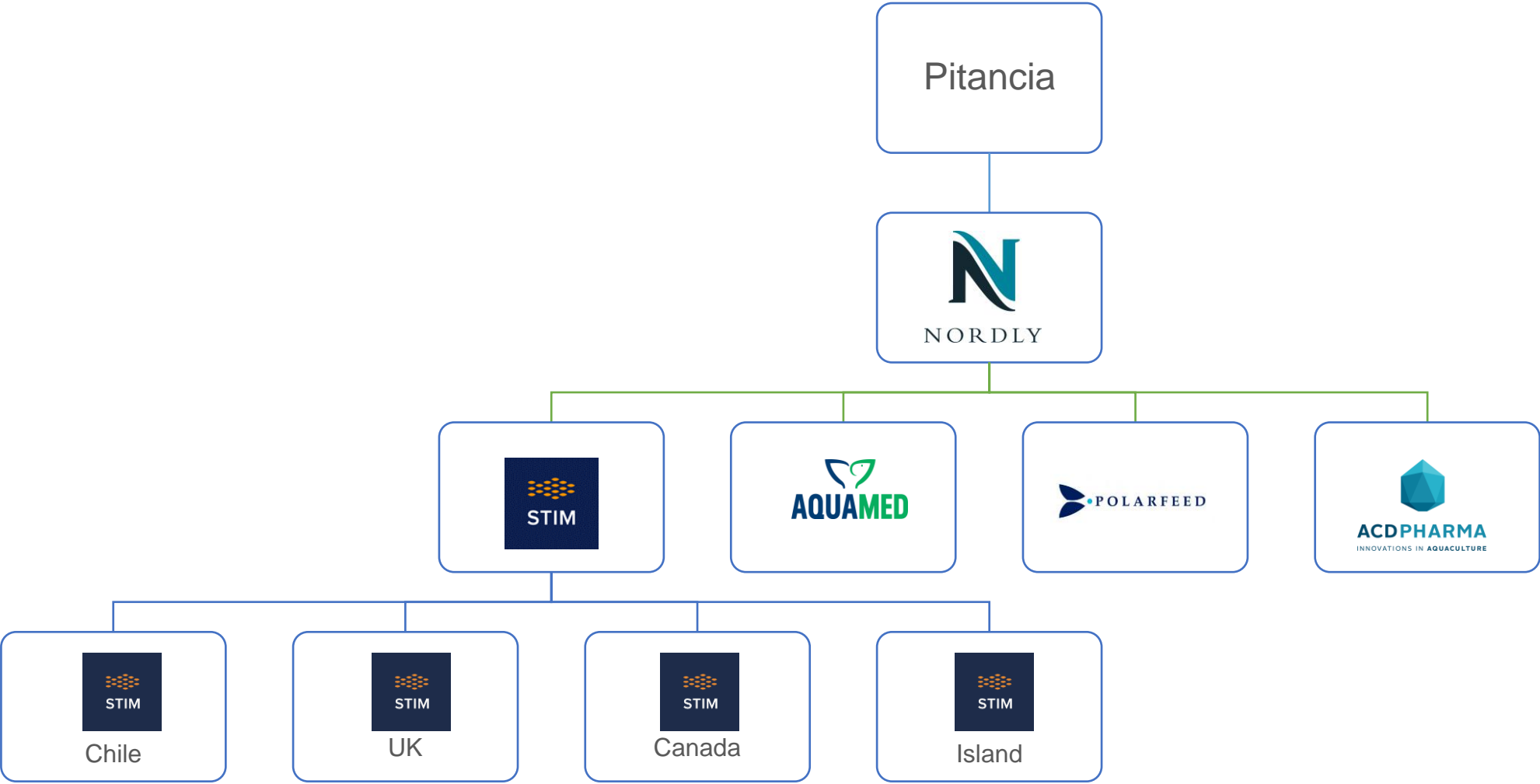
Lofotseminaret 2021

Reine, 9. - 11. juni

STIM

Fiskehelsetjenester

Miljøtjenester

Tekniske tjenester

Hovedkontor: Leknes

Ansatte: 110

Omsetning: 1 mrd.

Rådgiving

Legemidler

Fiskefôr

Forskning

STIM

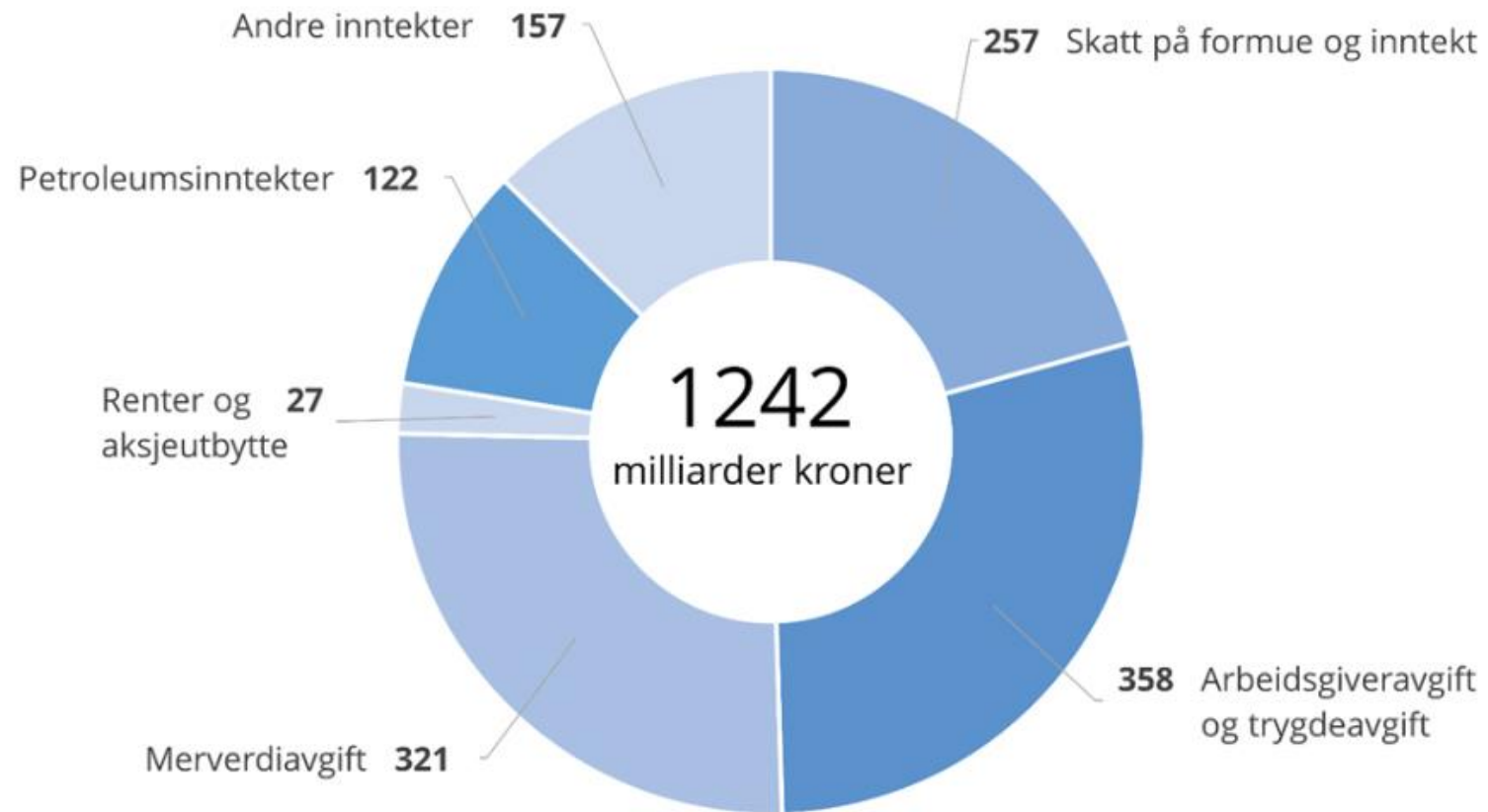
Velferdsstaten trenger havbruksnæringen

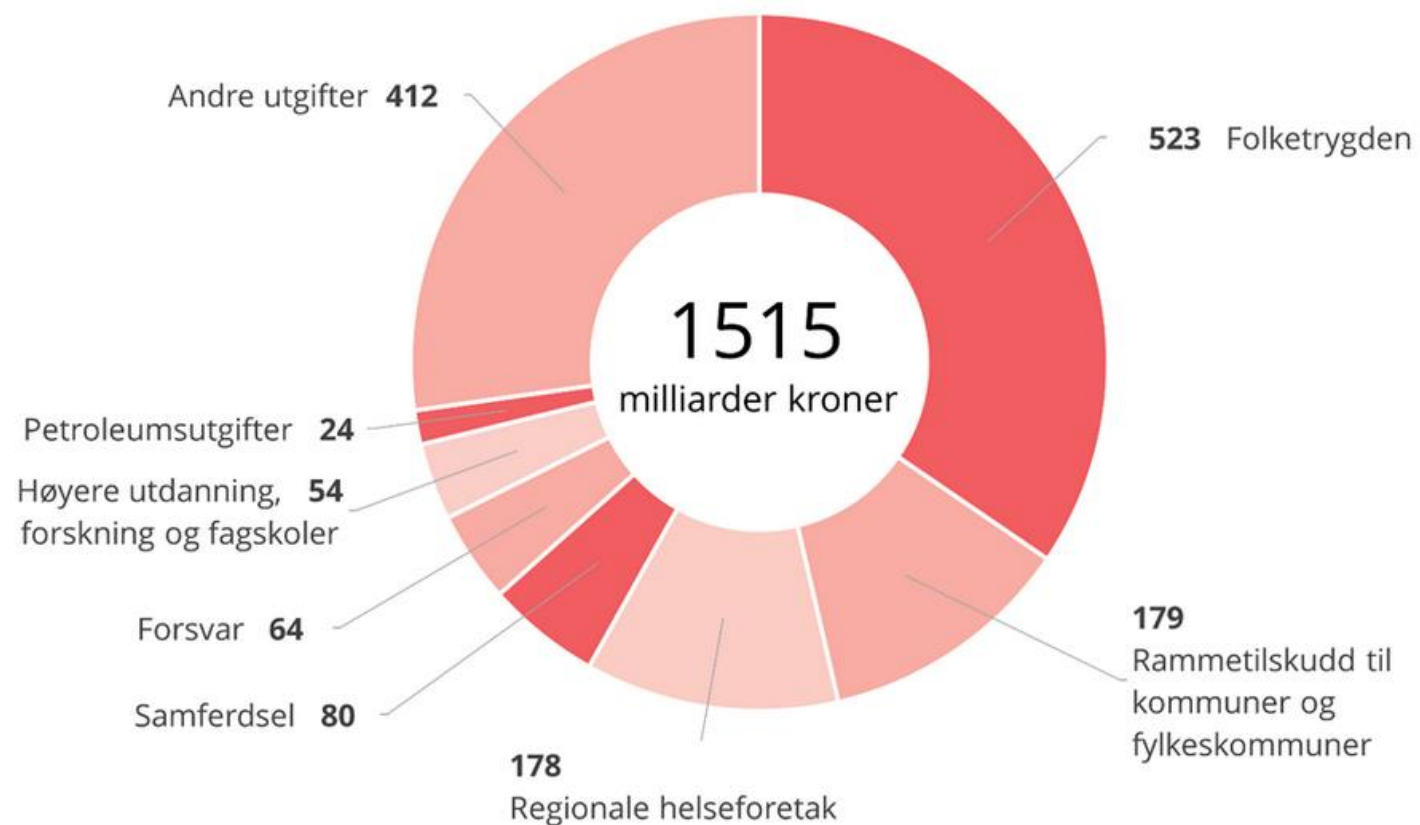

STIM

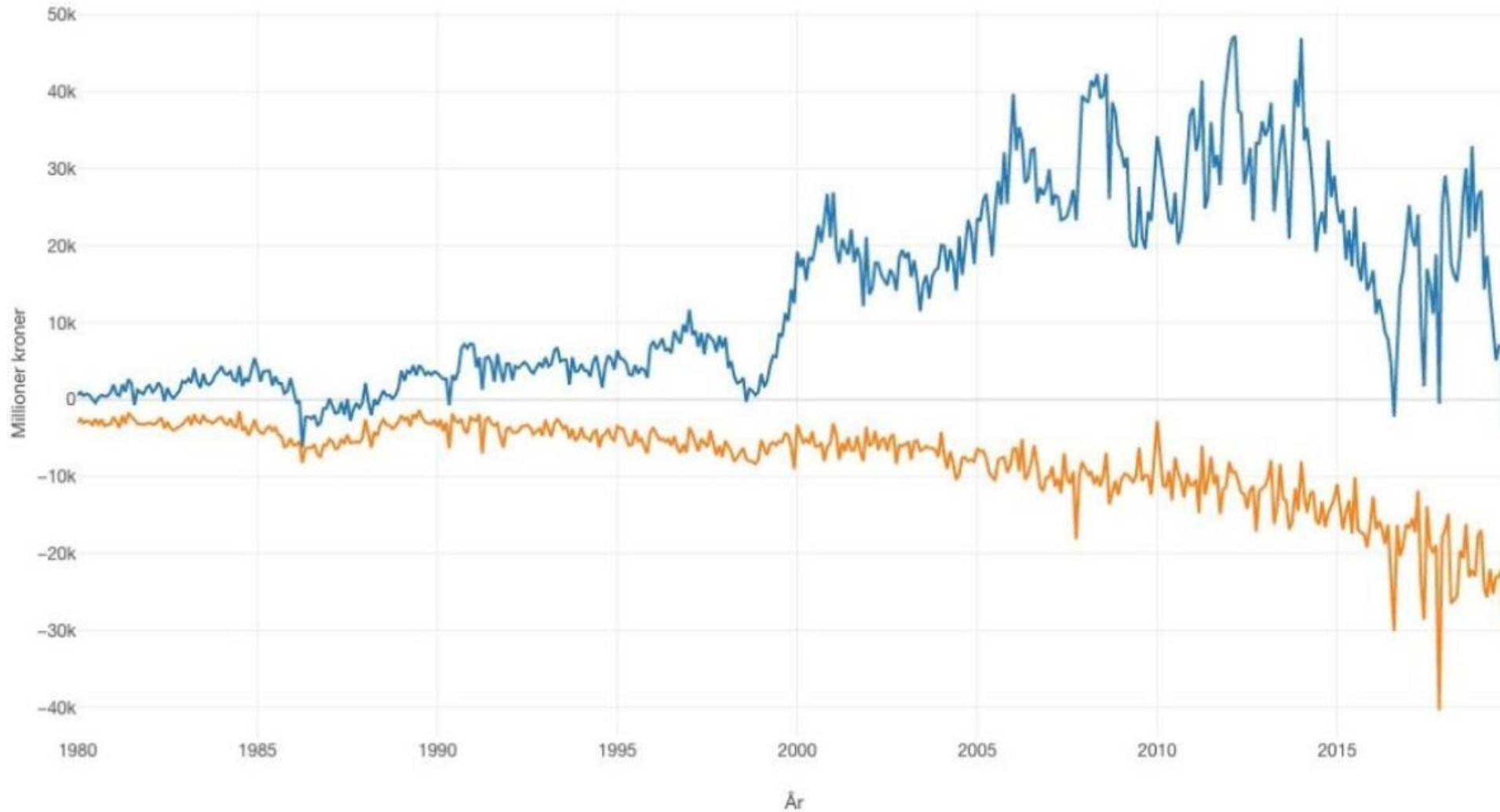
Statens inntekter

Statens utgifter

Handelsbalanse med og uten olje og gass

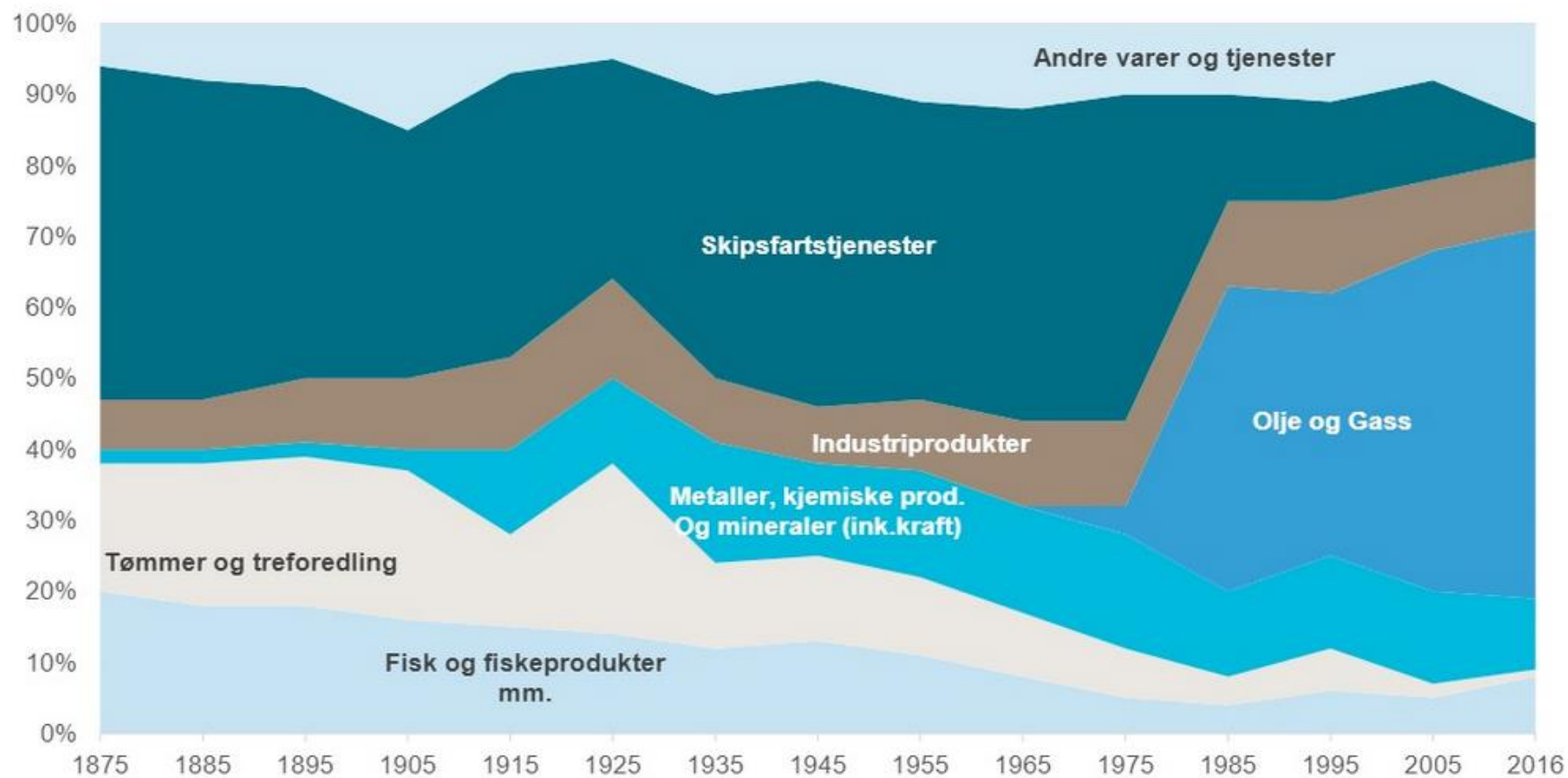

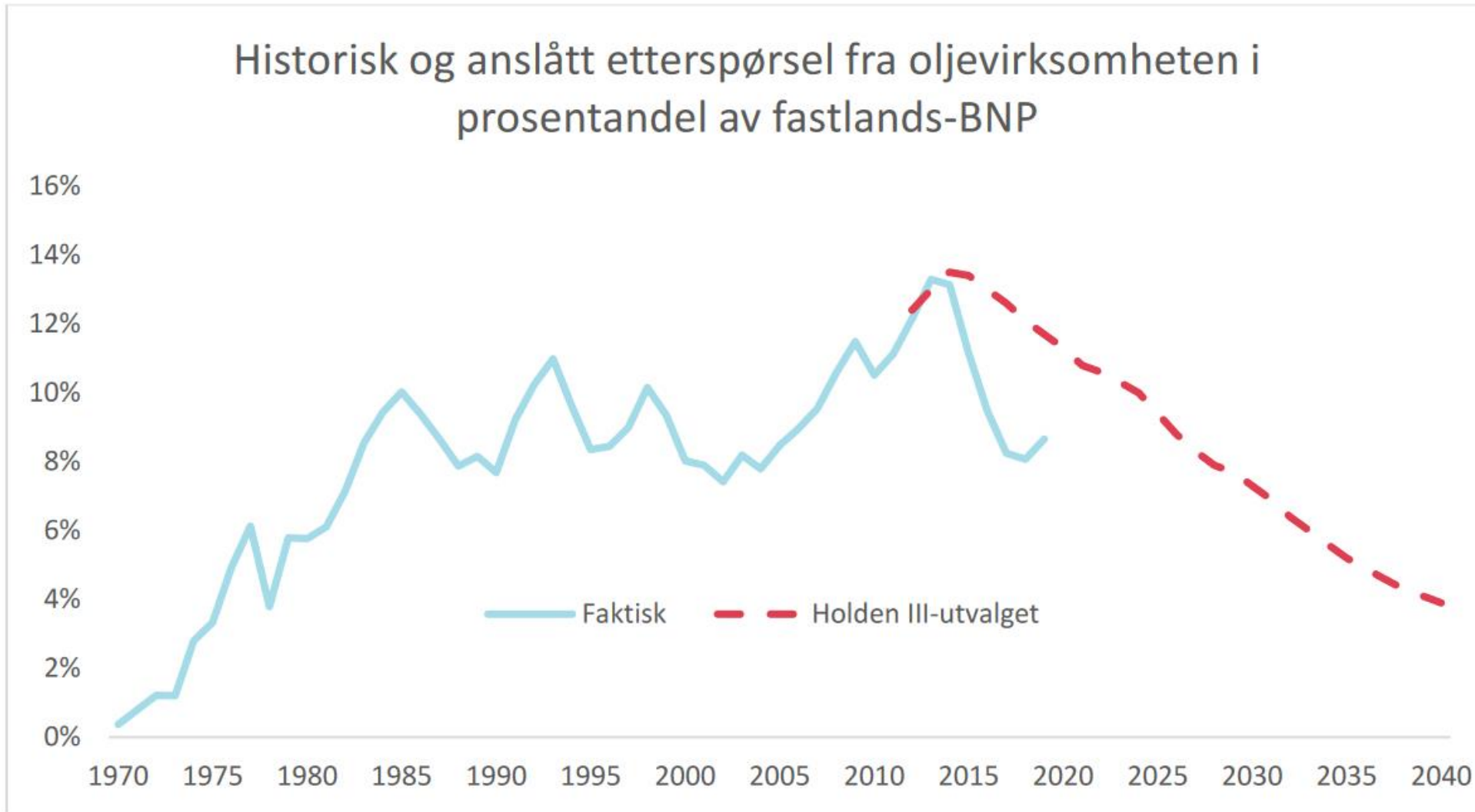
STIM

Næringsfordeling i norsk eksport fra 1875 - dominert av råvarer og havbaserte næringer

Kilder : SSB, andre, bearbejdet av Oslo Economics for Norsk Olje og Gass

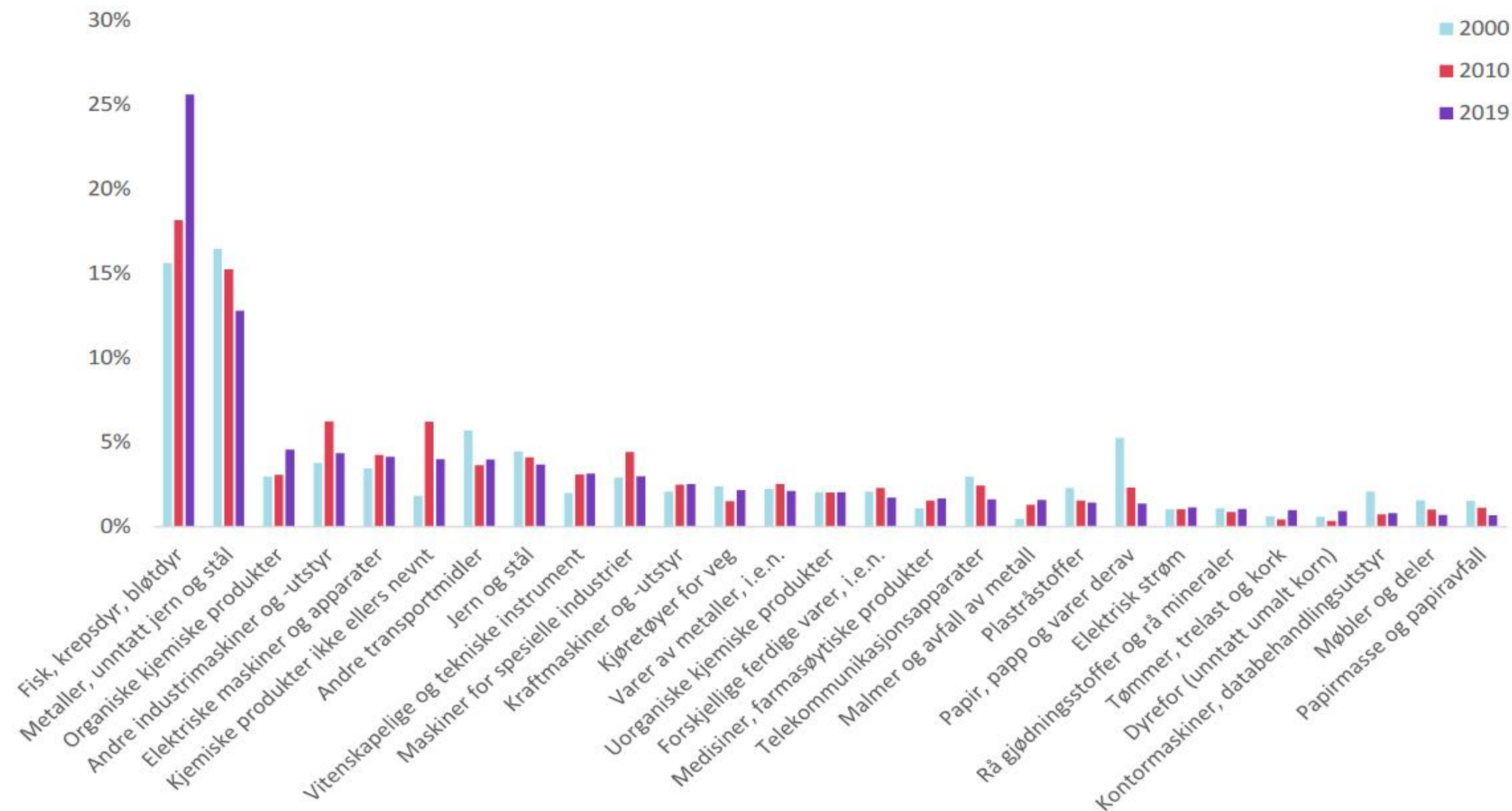

STIM

Andel av norsk vareeksport utenom olje og gass 2000 - 2019

STIM

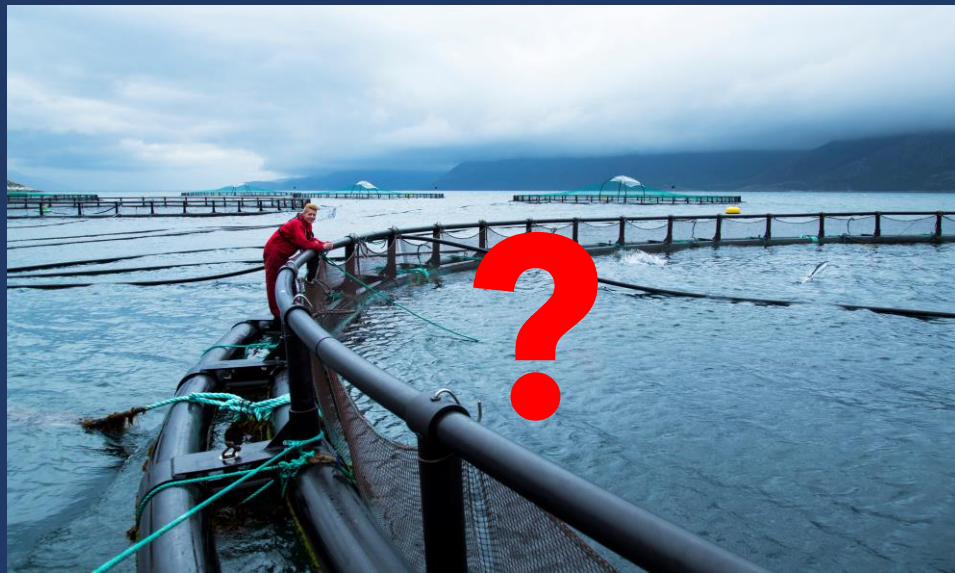
Utnytter vi potensialet vårt?

STIM

STIM

På stedet hvil etter Brexit

- Samme toll på laks som til EU
- Norge forblir en råvareeksportør

STIM

Innlegg

Innlegg: Nye oppdrettsland - nye tolltrusler

I markeder der det etableres fiskeoppdrett på land, kan det komme toll på norsk laks.

2 min Publisert: 11.11.20 – 14.07 Oppdatert: 7 måneder siden

Innleggsforfatteren frykter proteksjonisme og tollmurer i de landene som nå starter egen, landbasert fiskeoppdrett. (Foto: Thor Nielsen - Dagens Næringsliv)

Utstyrsprodusentene i oppdrettsnæringen melder om et raskt økende antall henvendelser fra inn- og utland av ulike aktører som ønsker å etablere landbasert lakseoppdrett. De fleste prosjektene vil aldri bli realisert, men finansnæringens tro på denne næringen er stor, og mange vil derfor se dagens lys.

Bondelaget: Landbruket er ingen «i-landshobby»

Norges Bondelag liker ikke at norsk landbruk stemples som en «i-landshobby».

1. desember 2020 12:00 OPPDATERT 1. desember 2020 12:14

Av [Bent-Are Jensen](#) i [Bodø](#)

I et intervju med IntraFish påpeker gründer Jim-Roger Nordly i fiskehelseselskapet Stim at årets landbruksoppgjør kom på over 21 milliarder kroner, og at det er et det er cirka 5.000 heltidsbønder i Norge.

Erstatninger knyttet til avling og honning

Produksjons og pristilskudd

Erstatninger dyre og plantesykdommer

Avløsertilskudd

Rådgiving og kvalitetstiltak

Erstatninger knyttet til rovdyr

Regionale miljøtilskudd

Tilskudd fruktlager

Jordbruksfradraget

Avsetningstiltak

20 milliarder kroner

Velferdstilskudd

Prisnedskrivning korn og matkorn til industri

Frakttilskudd kraftfôr

Frakttilskudd slakt

Frakttilskudd korn

Frakttilskudd egg

Utviklingstiltak (veterinær, såkorn mm)

Prisnedskrivning jordbruksvarer til industri

Investerings- og bedriftsutviklingsmidler

Prisnedskrivning potet til stivelse og sprit

STIM

2012: SKAMBUD!

2021: MØKKATILBUD!

Jarlsberg-ost:

Flytter produksjon til Irland

Tine investerer 800 millioner i Irland – 430 ansatte må gå i Norge.

BLIR IRSK: Tine investerer millioner i et nytt anlegg i Irland som skal lage Jarlsberg for eksport. Arkivfoto: Torbjørn Grønning / Dagbladet

STIM

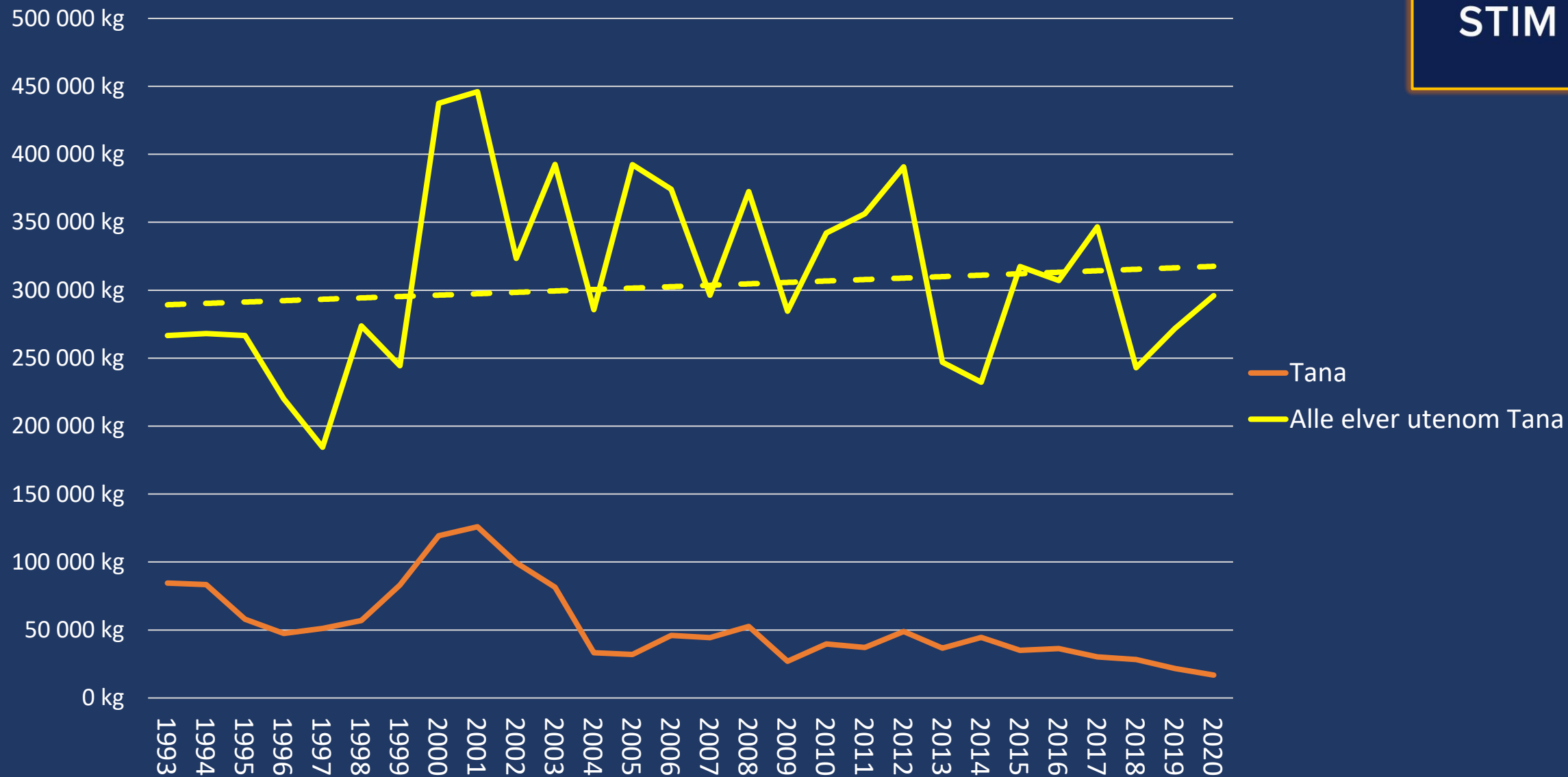

STIM

«Næringen får vokse hvis den blir bærekraftig og ikke skader villaksen»

Fangst i norske elver, Atlantisk laks, avlivet

STIM

10 år med vern: Fant ingen forskjell mellom nasjonale laksevasdrag og andre vassdrag i bestandsstatus

Nyheter av [redaksjonen](#) - 8 juni 2018

Etter ti år har forskere fra Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Havforskningsinstituttet (HI) i tre rapporter evaluert hvilken effekt opprettelsen av nasjonale laksevasdrag og nasjonale laksefjorder har hatt.

Det skriver [Norsk institutt for naturforskning \(NINA\)](#).

For å gi noen av de viktigste laksebestandene i Norge en særlig beskyttelse, har Norge etablert en beskyttelsesordning kalt [nasjonale laksevasdrag og nasjonale laksefjorder](#). Nå har NINA og HI sett på om ordningen har bedret bestandsstatus og undersøkt om forvaltningspraksis er endret som følge av beskyttelsesordningen.

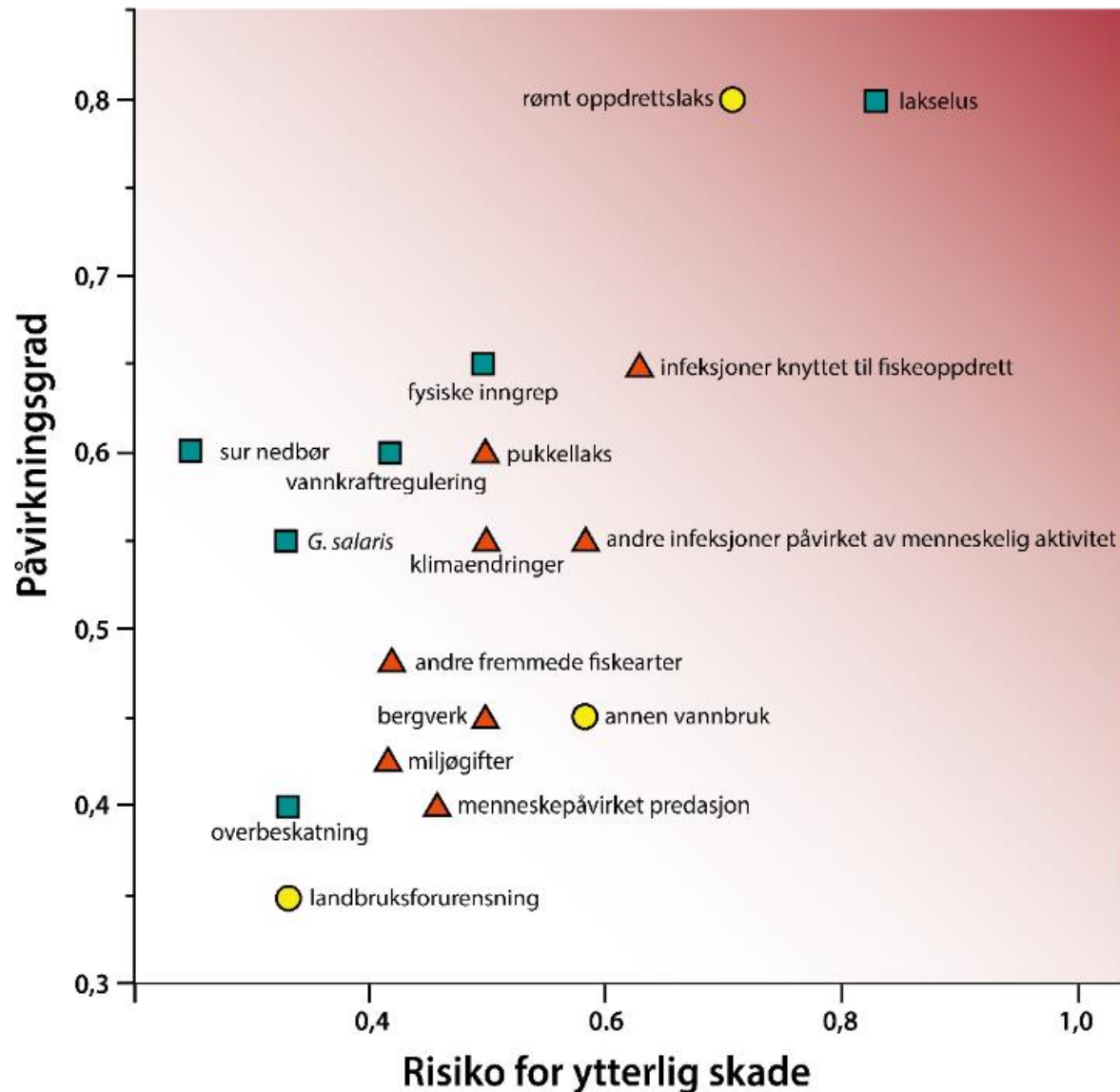

STIM

STIM

Status for norske laksebestander i 2020, VRL-rapport

«Pukkellaksen er en god matfisk og interessant i sportsfiskesammenheng»

Artikkel på lakseelver.no

Grønn firkant: God kunnskap og lav usikkerhet om utvikling

Gul sirkel: Moderat kunnskap og moderat usikkerhet om utvikling

Rød pyramide: Dårlig kunnskap og stor usikkerhet om utvikling

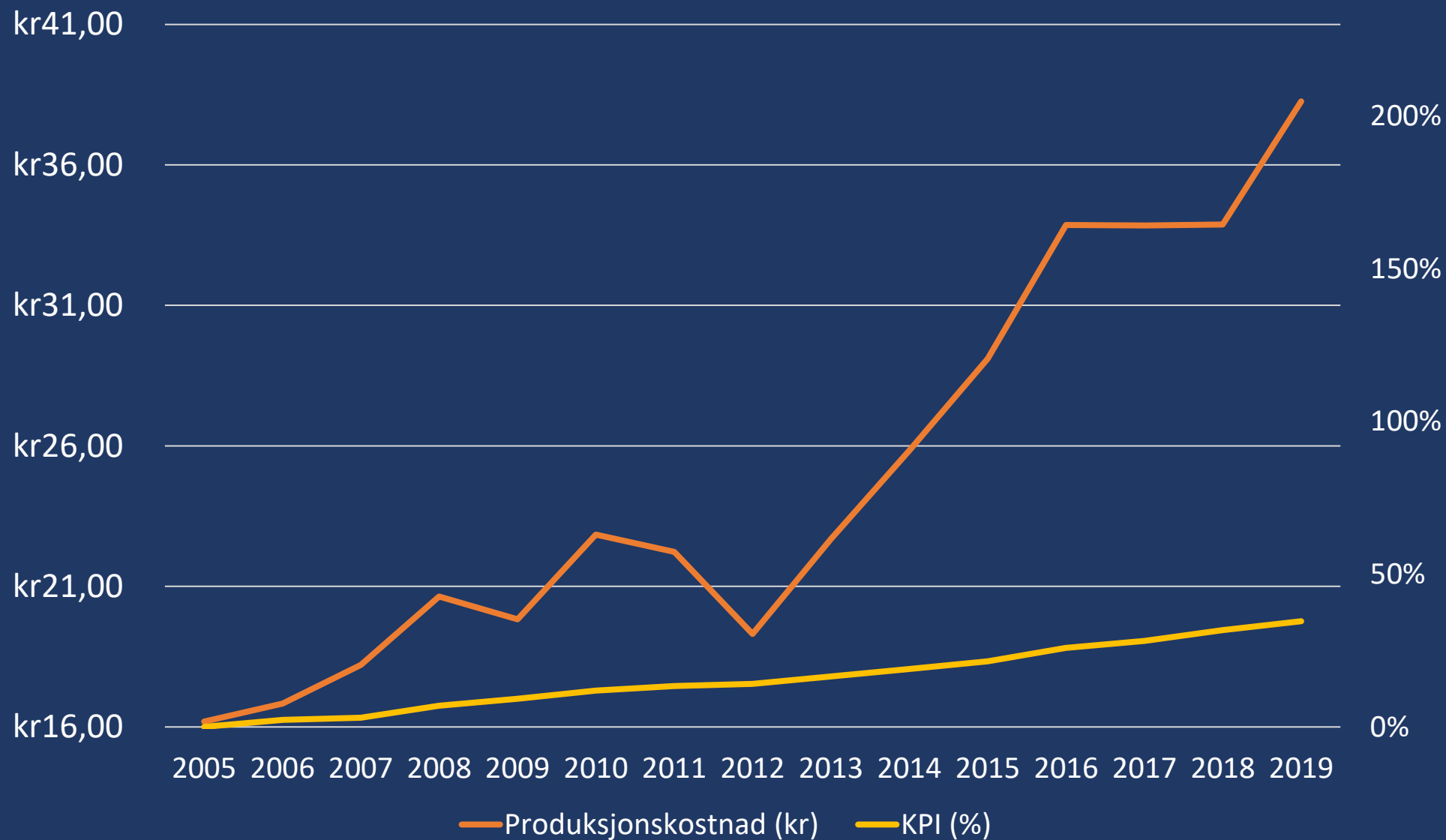
STIM

Samtidig, i vår verden...

Produksjonskostnad : Konsumprisindeks

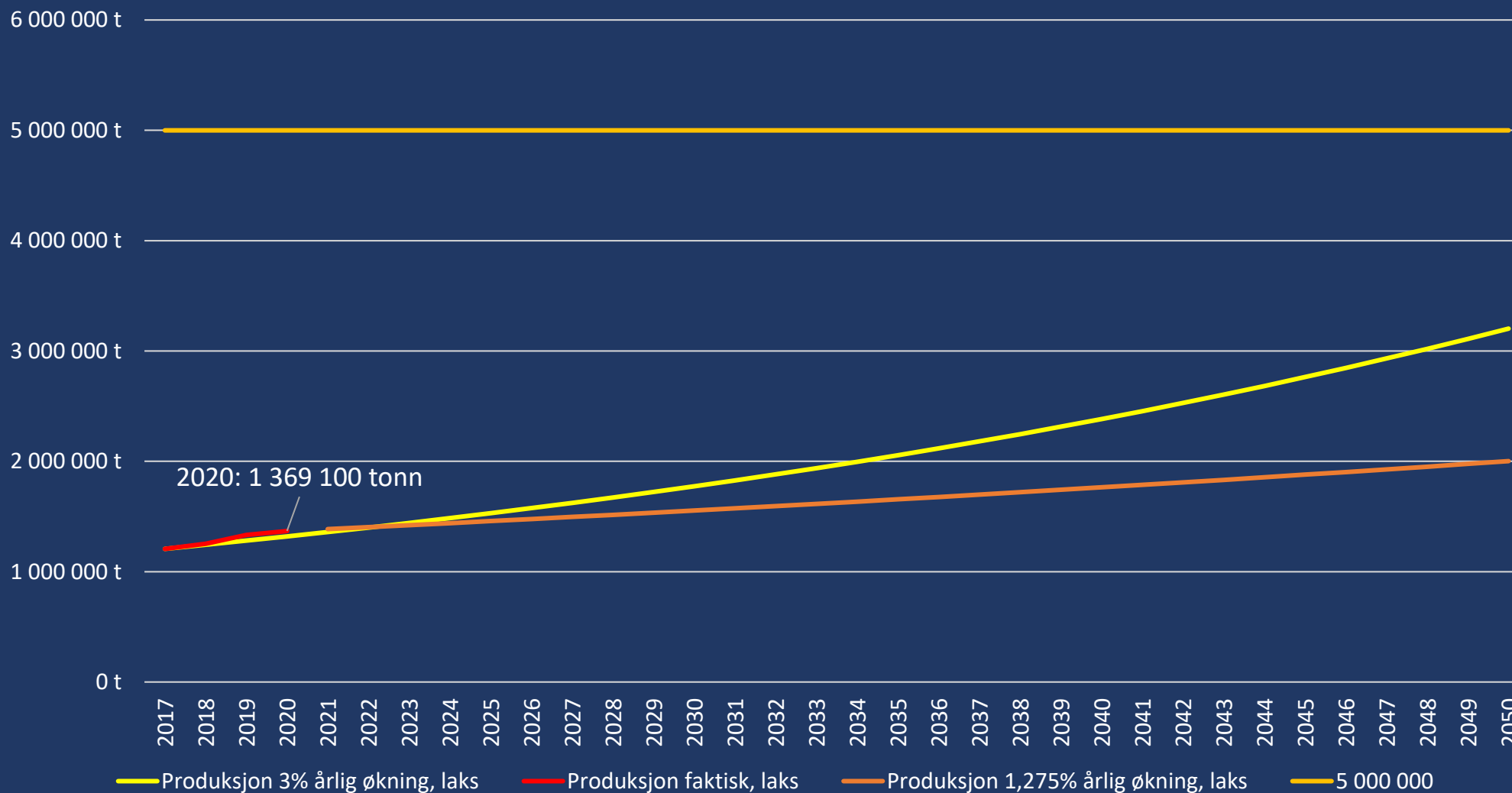
STIM

Veksten under trafikklyssystemet

	MTB Sjø	Tildeling	Økning i % fra tildeling
2017*	821 149		
2018	836 457	15 308	1,9 %
2019	839 882	-	0,0 %
2020	870 945	27 189	3,2 %
2021	872 505	-	0,0 %
	Gjennomsnittsøkning siste 4 år:		1,275 %

*2017 er et estimat. De andre er faktiske.

To scenarier mot 2050

STIM

Hvordan får vi fart på næringen, selv med trafikklyssystemet?

- Større vekst i grønne områder
- Landbasert oppdrett
- Offshore oppdrett
- Lukket oppdrett i sjø

STIM

Grønne områder

- Dersom veksten er under 3 prosent i landet som helhet, øk produksjonen i grønne områder.

STIM

Landbasert oppdrett

- Kompetanse over nærhet til markedene

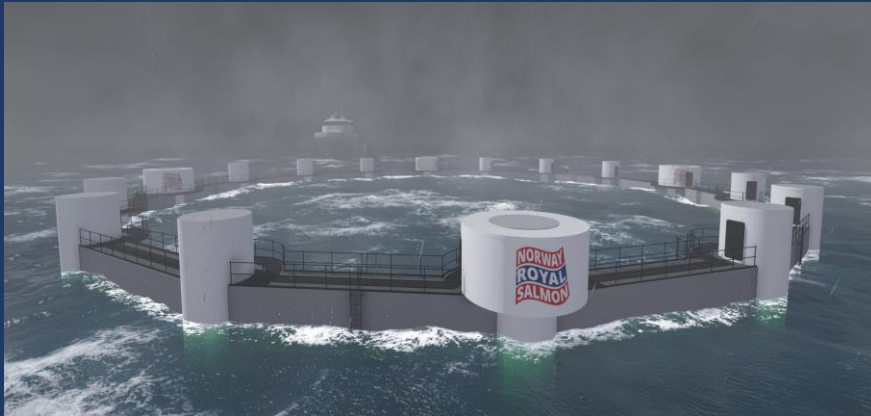

STIM

Offshore oppdrett

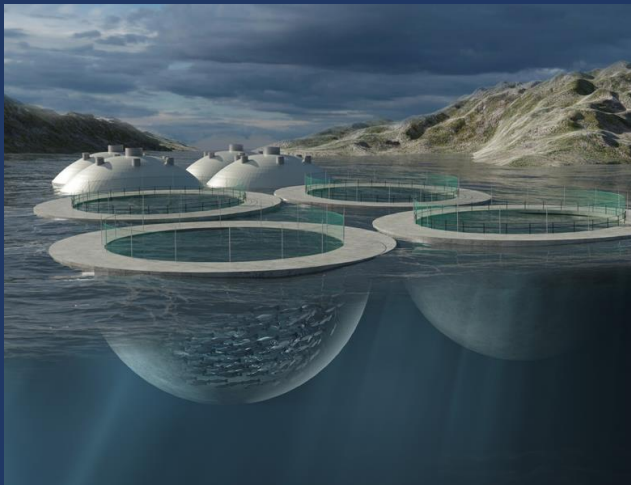
- «Alle» har åpent hav. Igjen må vi utnytte kompetansen vår.

STIM

Lukket oppdrett i sjø

- Utnytter Norges fortrinn

STIM

Det beste og billigste vi kan gjøre er å utvikle biologien

- Rogn
- Fiskehelse
- Lusebehandling
- Ernæring
- Kompetanse

STIM

En villaks kan vokse fra 20 gram til 3 kg på ett år i havet...

STIM

Fiskefôr

- Feilernærer vi fisken?
- Høster vi som vi sår, eller får vi sår?

SUPER
FOOLS
ONLY

SMUD
LONELY
FOOD

FLYING
ONLY
LYING

SUPER
TROOP
LIGHT
AREAS

SUPER
SALT
FOOD

FALSE
SMOOTH
SOUP

ONLY
DUNDER
SALT

SMELLY
FEET
ONLY

CKE 21

STIM

Lusebehandling

- Gjør vi nok for å utvikle forebyggende og behandlende legemidler

STIM

Fiskehelse

- Alt henger sammen med alt
- Tenk helse i alle operasjoner
- Vi trenger innovasjon!

Vintersår - ingen tid å miste!

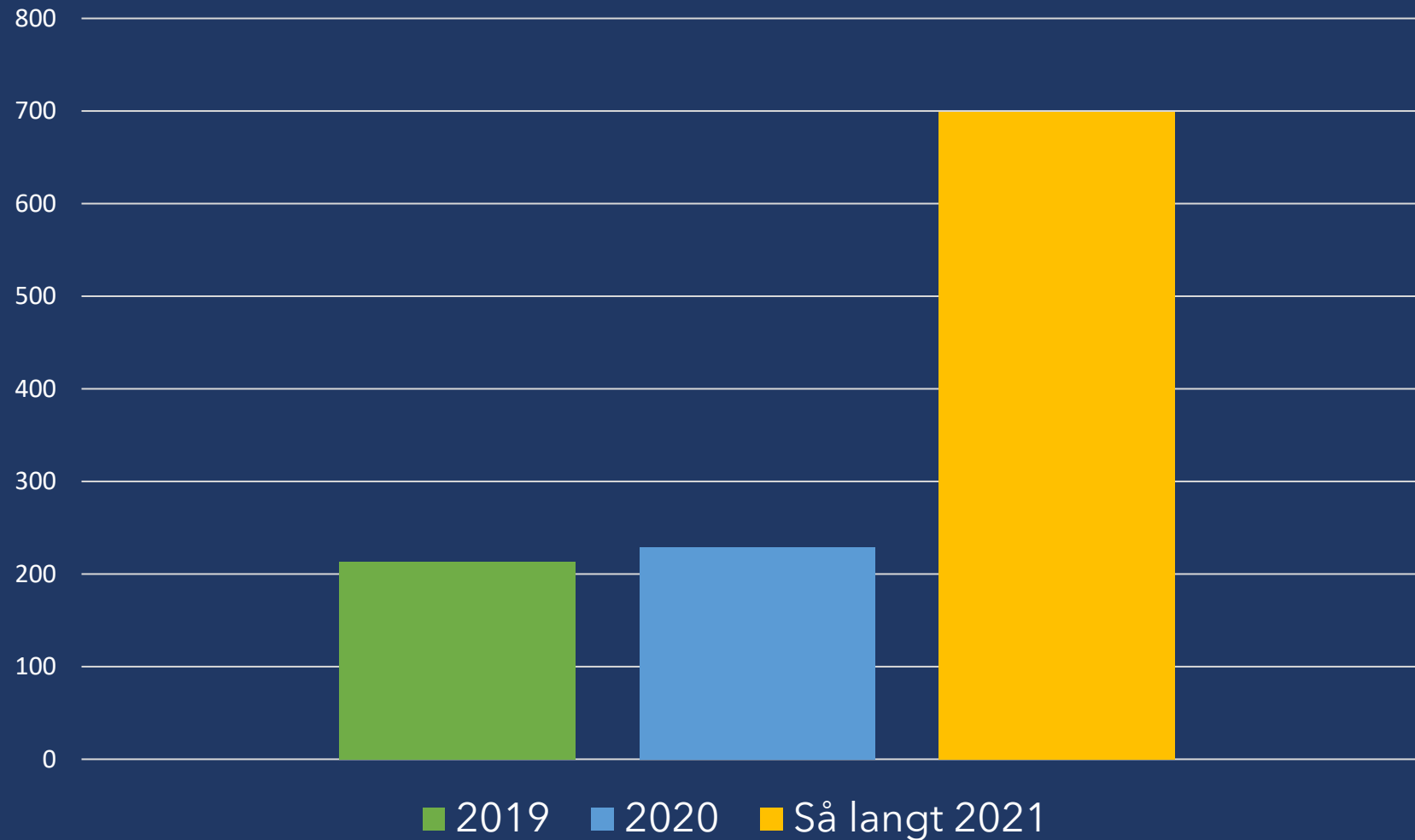

- Uakseptabel fiskevelferd
- Økonomisk katastrofe
- Gift for omdømmet

STIM

Antibiotikaforbruk, kg aktiv substans

WINTER
IS
COMING

STIM

Første grep:

Smoltifisering

- Kjent og dokumentert teknologi
- Sikrer fisken god start i sjø

STIM

Andre grep:
Ernæring

- Still krav til leverandørene!

STIM

Tredje grep:

Autogene vaksiner

- 3 mnd fra bestilling til levering

STIM

Fjerde grep:

Bakteriofager mot Moritella

- Biokontroll

STIM

Vi skal bidra med vårt!
Men som næring må vi
gjøre dette sammen...

STIM

ALT BLIT BRA.